

CUPRINS

Capitolul I. Urmărirea penală	1
§1. Noțiuni introductive	1
1.1. Obiectul urmăririi penale	1
1.2. Principiile specifice fazei de urmărire penală	1
1.2.1. Caracterul nepublic	1
1.2.2. Lipsa contradictorialității	2
1.2.3. Forma preponderent scrisă	3
1.2.4. Subordonarea ierarhică	3
1.3. Limitele urmăririi penale	4
1.4. Actele organelor de urmărire penală	5
§2. Sesizarea organelor de urmărire penală	6
2.1. Noțiuni introductive	6
2.2. Modurile generale de sesizare	7
2.2.1. Plângerea	7
2.2.2. Denunțul	8
2.2.3. Sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și alte persoane	10
2.2.4. Sesizarea din oficiu (autosesizarea)	12
2.3. Modurile speciale de sesizare	13
2.3.1. Plângerea prealabilă	13
2.3.2. Alte moduri speciale de sesizare	17
§3. Conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror	18
3.1. Considerații preliminare	18
3.2. Obiectul supravegherii urmăririi penale	19
3.3. Modalitățile de exercitare a supravegherii	19
§4. Efectuarea urmăririi penale	22
4.1. Începerea urmăririi penale (<i>in rem</i>)	22
4.2. Continuarea urmăririi penale (<i>in personam</i>)	23
4.3. Obligațiile organelor de urmărire penală	24
4.4. Aducerea la cunoștință a calității de suspect	25

4.5. Procedura audierii anticipate _____	26
4.6. Punerea în mișcare a acțiunii penale _____	27
4.7. Extinderea urmăririi penale sau schimbarea încadrării juridice _____	28
4.8. Suspendarea urmăririi penale _____	30
4.9. Soluțiile de neurmărire și netrimiteră în judecată _____	32
4.9.1 Clasarea _____	33
4.9.2. Renunțarea la urmărirea penală _____	36
4.10. Continuarea urmăririi penale la cererea suspectului sau a inculpatului _____	41
4.11. Terminarea urmăririi penale _____	42
4.11.1. Verificarea lucrărilor urmăririi penale _____	43
4.11.2. Restituirea cauzei sau trimiterea la alt organ de urmărire penală _____	44
4.12. Efectuarea urmăririi penale de către procuror _____	45
4.13. Preluarea cauzelor de la alte parchete _____	46
4.14. Trimiterea cauzei la un alt parchet _____	46
4.15. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței _____	48
4.15.1. Trimiterea în judecată _____	48
4.15.2. Clasarea sau renunțarea la urmărire penală _____	51
4.16. Reluarea urmăririi penale _____	52
4.16.1. Reluarea urmăririi penale după suspendare _____	52
4.16.2. Reluarea urmăririi penale în caz de restituire _____	54
4.16.3. Reluarea în caz de redeschidere a urmăririi penale _____	54
4.17. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală _____	56
4.17.1. Dreptul de a face plângere _____	57
4.17.1.1. <i>Plângerea împotriva actelor și măsurilor organelor de cercetare penală _____</i>	57
4.17.1.2. <i>Plângerea împotriva actelor sau măsurilor procurorului _____</i>	58
4.17.1.3. <i>Plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată _____</i>	60

Capitolul al II-lea. Camera preliminară	66
§1. Noțiuni introductive	66
§2. Măsurile premergătoare	67
§3. Procedura în camera preliminară	68
3.1. Soluțiile judecătorului de cameră preliminară	69
3.2. Restituirea cauzei la parchet	71
3.3. Contestația	72
3.4. Măsurile preventive în procedura de cameră preliminară	73
Capitolul al III-lea. Judecata	74
§1. Noțiuni introductive	74
§2. Principiile specifice fazei de judecată	74
2.1. Publicitatea ședinței de judecată	74
2.2. Oralitatea	77
2.3. Nemijlocirea	78
2.4. Contradictorialitatea	79
§3. Reglementări generale privind faza de judecată	80
3.1. Rolul instanței de judecată	80
3.2. Locul unde se desfășoară judecata	81
3.3. Citarea la judecată	82
3.4. Compunerea instanței	84
3.5. Judecata de urgență în cauzele cu arestați preventiv sau aflați în arest la domiciliu	85
3.6. Asigurarea apărării	85
3.7. Atribuțiile președintelui completului	86
3.7.1. Atribuțiile președintelui completului în ședința de judecată	86
3.7.2. Atribuțiile președintelui completului în afara ședinței de judecată	88
3.8. Constatarea infracțiunilor de audiență	89
3.9. Măsurile preventive în cursul judecății	90
3.10. Participarea procurorului la judecată	92
3.11. Participarea inculpatului la judecată și drepturile acestuia	94

3.12. Participarea persoanei vătămate, părții civile, a persoanei responsabile civilmente și a altor subiecți procesuali la judecată și drepturile acestora _____	96
3.13. Suspendarea judecății _____	97
3.13.1. Noțiuni introductive _____	97
3.13.2. Suspendarea judecății în caz de boală gravă a inculpatului _____	98
3.13.3. Suspendarea judecății pe perioada desfășurării procedurii de mediere _____	99
3.13.4. Suspendarea judecății în caz de extrădare activă _____	100
3.14. Notele privind desfășurarea ședinței de judecată _____	100
3.15. Felul hotărârilor _____	101
§4. Judecata în primă instanță _____	103
4.1. Noțiuni introductive _____	103
4.2. Obiectul judecății _____	104
4.3. Începutul ședinței de judecată _____	105
4.3.1. Verificări privitoare la inculpat _____	105
4.3.2. Verificări privind martorii, experții și interpreții _____	106
4.3.3. Aducerea la cunoștință a învinuirii, lămuriri și cereri _____	106
4.4. Etapa cercetării judecătorești _____	109
4.4.1. Procedura obișnuită _____	110
4.4.1.1. Audierea inculpatului _____	110
4.4.1.2. <i>Audierea coinalpaților</i> _____	112
4.4.1.3. <i>Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente</i> _____	112
4.4.1.4. <i>Audierea martorului și a expertului</i> _____	113
4.4.1.5. <i>Consemnarea declarațiilor</i> _____	115
4.4.1.6. <i>Renunțarea la probe, imposibilitatea administrării probelor și amânarea pentru probe noi</i> _____	116
4.4.1.7. <i>Schimbarea încadrării juridice</i> _____	117
4.4.1.8. <i>Terminarea cercetării judecătorești</i> _____	118
4.4.2. Procedura simplificată _____	118
4.4.2.1. <i>Condiții</i> _____	118

4.4.2.2. Cercetarea judecătorească în cazul recunoașterii învinuirii _____	119
4.5. Etapa dezbaterilor și ordinea în care se dă cuvântul _____	120
4.5.1. Ultimul cuvânt al inculpatului _____	122
4.6. Deliberarea _____	123
4.6.1. Soluționarea cauzei _____	123
4.6.2. Deliberarea _____	123
4.6.3. Luarea hotărârii _____	124
4.6.4. Reluarea cercetării judecătorești sau a dezbaterilor _____	125
4.6.5. Rezolvarea cauzei _____	125
4.6.5.1. Rezolvarea acțiunii penale _____	125
4.6.5.2. Rezolvarea acțiunii civile _____	130
4.6.5.3. Pronunțarea asupra cheltuielilor judiciare _____	132
4.6.5.4. Pronunțarea asupra măsurilor preventive _____	132
4.6.5.5. Minuta _____	134
4.7. Pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârii _____	135
4.7.1. Cuprinsul hotărârii _____	135
4.7.1.1. Conținutul părții introductive _____	135
4.7.1.2. Conținutul expunerii _____	136
4.7.1.3. Conținutul dispozitivului _____	137
4.7.2. Pronunțarea hotărârii _____	140
4.7.3. Redactarea, semnarea și comunicarea hotărârii _____	140
4.7.3.1. Redactarea și semnarea hotărârii _____	140
4.7.3.2. Comunicarea hotărârii _____	141
Capitolul al IV-lea. Judecata în căile de atac _____	143
§1. Considerații preliminare _____	143
§2. Apelul _____	145
2.1. Hotărârile supuse apelului _____	145
2.2. Titularii apelului _____	146
2.2.1. Procurorul ca titular al apelului _____	147
2.2.2. Inculpatul ca titular al apelului _____	148
2.2.3. Partea civilă ca titulară a apelului _____	149

2.2.4. Partea responsabilă civilmente ca titulară a apelului _____	149
2.2.5. Persoana vătămată ca titulară a apelului _____	150
2.2.6. Martorul, expertul, interpretul și avocatul ca titulari ai apelului _____	150
2.2.7. Dreptul oricărei persoane fizice ori juridice ale cărei drepturi legitime au fost vătămate ca titulară a apelului _____	151
2.3. Termenul de declarare a apelului _____	151
2.4. Repunerea în termen _____	152
2.5. Declararea, renunțarea și retragerea apelului _____	153
2.5.1. Declararea și motivarea apelului _____	153
2.5.2. Renunțarea la apel _____	154
2.5.3. Retragerea apelului _____	155
2.6. Efectele apelului _____	156
2.6.1. Efectul suspensiv al apelului _____	156
2.6.2. Efectul devolutiv al apelului și limitele sale _____	157
2.6.2.1. <i>Limitele efectului devolutiv în raport cu persoana care a declarat apelul</i> _____	157
2.6.2.2. <i>Limitele efectului devolutiv în raport cu persoana la care se referă apelul</i> _____	158
2.6.2.3. <i>Limitele efectului devolutiv în raport cu calitatea pe care o are apelantul</i> _____	158
2.6.3. Efectul neagravării situației în propriul apel _____	159
2.6.4. Efectul extensiv al apelului _____	159
2.7. Judecarea apelului _____	160
2.7.1. Obiectul apelului _____	160
2.7.2. Etapa măsurilor premergătoare _____	162
2.7.3. Desfășurarea judecății _____	162
2.7.4. Soluționarea apelului _____	164
2.7.4.1. <i>Respingerea apelului</i> _____	164
2.7.4.2. <i>Admiterea apelului</i> _____	165
2.7.4.3. <i>Desființarea hotărârii</i> _____	166
2.7.4.4. <i>Conținutul deciziei instanței de apel</i> _____	166
2.7.4.5. <i>Limitele rejudecării</i> _____	168

§3. Contestația _____	169
3.1. Noțiuni introductive _____	169
3.2. Titularii și termenul în care poate fi exercitată contestația _____	169
3.3. Soluționarea contestației _____	171
§4. Contestația în anulare _____	173
4.1. Considerații preliminare _____	173
4.2. Cazurile de contestație în anulare _____	173
4.2.1. Judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate _____	174
4.2.2. Când inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal _____	175
4.2.3. Când hotărârea din apel a fost pronunțată de alt complet decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului _____	176
4.2.4. Când instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii ori a existat un caz de incompatibilitate _____	176
4.2.5. Judecata în apel a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii _____	177
4.2.6. Judecata în apel a avut loc în lipsa avocatului, când asistența juridică a inculpatului era obligatorie, potrivit legii _____	178
4.2.7. Ședința de judecată în apel nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel _____	179
4.2.8. Instanța de apel nu a procedat la audierea inculpatului prezent, dacă audierea era legal posibilă _____	180
4.2.9. Împotriva unei persoane s-au pronunțat două hotărâri definitive pentru aceeași faptă _____	181
4.3. Cererea de contestație în anulare _____	181

4.4. Procedura contestației în anulare _____	182
4.4.1. Admiterea în principiu _____	182
4.4.2. Procedura de rejudecare _____	183
§5. Recursul în casație _____	184
5.1. Hotărârile supuse recursului în casație _____	184
5.2. Declararea recursului în casație _____	185
5.3. Retragera recursului în casație _____	186
5.4. Cazurile în care se poate face recurs în casație _____	187
5.5. Procedura de comunicare _____	187
5.6. Admiterea în principiu _____	189
5.7. Efectele recursului în casație _____	190
5.7.1. Efectul devolutiv și limitele sale _____	190
5.7.2. Efectul extensiv _____	190
5.7.3. Neagravarea situației în propriul recurs în casație _____	191
5.8. Suspendarea executării _____	191
5.9. Judecarea recursului în casație _____	192
5.9.1. Soluționarea recursului în casație _____	193
5.9.2. Desființarea hotărârii și conținutul deciziei _____	194
5.10. Procedura de rejudecare _____	195
§6. Revizuirea _____	195
6.1. Hotărârile supuse revizuirii _____	196
6.2. Cazurile de revizuire _____	197
6.2.1. S-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză _____	198
6.2.2. Hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată _____	198
6.2.3. Un înscris care a servit ca temei al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau	

după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză _____	199
6.2.4. Un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză__	199
6.2.5. Când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia _____	200
6.2.6. Hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate. _____	201
6.3. Titularii revizuirii _____	201
6.4. Termenul de introducere a cererii _____	202
6.5. Procedura de judecare a revizuirii _____	204
6.5.1. Admiterea în principiu _____	204
6.5.2. Măsurile care pot fi luate odată cu sau ulterior admiterii în principiu _____	206
6.5.3. Rejudecarea în urma admiterii în principiu a cererii de revizuire _____	207
6.5.4. Soluțiile după rejudecare _____	208
§7. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate _____	211
7.1. Dispoziții generale _____	211
7.2. Declarația căii extraordinare de atac _____	212
7.2.1. Titularii _____	212
7.2.2. Termenul _____	212
7.2.3. Cererea de redeschidere a procesului penal _____	213
7.3. Judecarea cererii de redeschidere a procesului penal _____	214
7.3.1. Măsurile premergătoare _____	214
7.3.2. Judecarea cererii de redeschidere a procesului penal _____	214

Capitolul al V-lea. Proceduri privind asigurarea unei practici**unitare _____ 217**

§1. Recursul în interesul legii _____ 217

1.1. Considerații preliminare _____ 217

1.2. Cererea de recurs în interesul legii _____ 218

1.3. Procedura de judecare a recursului în interesul legii _____ 219

1.3.1. Măsurile premergătoare _____ 219

1.3.2. Procedura de judecare _____ 220

1.3.3. Conținutul hotărârii și deciziei _____ 221

§2. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept _____ 222

2.1. Considerații preliminare _____ 222

2.2. Obiectul sesizării _____ 222

2.3. Procedura de judecată _____ 223

2.4. Conținutul și efectele deciziei _____ 226

Capitolul al VI-lea. Proceduri speciale _____ 228

§1. Acordul de recunoaștere a vinovăției _____ 228

1.1. Obiectul recunoașterii vinovăției _____ 228

1.2. Titularii acordului de recunoaștere a vinovăției _____ 228

1.3. Condițiile, forma și conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției _____ 229

1.4. Sesizarea instanței cu acordul de recunoaștere a vinovăției _____ 231

1.5. Procedura în fața instanței _____ 231

1.6. Soluțiile instanței _____ 232

1.7. Soluționarea acțiunii civile _____ 234

1.8. Calea de atac _____ 235

§2. Contestația privind durata procesului penal _____ 236

2.1. Titularii și termenul contestației _____ 236

2.2. Conținutul contestației _____ 237

2.3. Procedura de soluționare a contestației _____ 238

2.3.1. Competența de soluționare a contestației _____ 238

2.3.2. Procedura de judecată _____	238
2.3.3. Soluțiile contestației _____	239
§3. Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice _____	241
3.1. Dispoziții introductive _____	241
3.2. Reprezentarea, locul de citare a persoanei juridice și măsurile preventive _____	242
3.2.1. Reprezentarea persoanei juridice _____	242
3.2.2. Locul de citare a persoanei juridice _____	243
3.2.3. Măsurile preventive _____	243
3.3. Procedura de informare _____	246
3.4. Efectele fuziunii, absorbției, divizării, reducerii capitalului social, ale dizolvării sau lichidării persoanei juridice condamnate _____	247
3.5. Punerea în executare a pedepsei amenzii _____	248
3.6. Punerea în executare a pedepselor complementare _____	248
3.6.1. Punerea în executare a pedepsei complementare a dizolvării persoanei juridice _____	249
3.6.2. Punerea în executare a pedepsei complementare a suspendării activității persoanei juridice _____	249
3.6.3. Punerea în executare a pedepsei complementare a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice ____	250
3.6.4. Punerea în executare a pedepsei complementare a interzicerii persoanei juridice de a participa la procedurile de achiziții publice _____	250
3.6.5. Punerea în executare a pedepsei complementare a plasării sub supraveghere judiciară _____	251
3.6.6. Punerea în executare a pedepsei complementare a afișării sau publicării hotărârii de condamnare _____	251
3.6.7. Supravegherea executării pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice _____	252
§4. Procedura în cauzele cu infractori minori _____	252
4.1. Dispoziții introductive _____	252

4.2. Urmărirea penală în cazul infractorilor minori _____	253
4.2.1. Condiții speciale de aplicare față de minori a măsurilor preventive _____	255
4.3. Faza de judecată în cazul infractorilor minori _____	255
4.3.1. Desfășurarea judecății _____	257
4.4. Punerea în executare a măsurilor educative _____	258
4.4.1. Punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate _____	258
4.4.2. Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate _____	259
4.4.3. Punerea în executare a măsurilor educative privative de libertate _____	260
4.4.3.1. <i>Punerea în executare a internării într-un centru educativ</i> _____	260
4.4.3.2. <i>Schimbările privind măsura educativă a internării într-un centru educativ</i> _____	262
4.4.3.3. <i>Punerea în executare a internării într-un centru de detenție</i> _____	262
4.4.3.4. <i>Schimbările privind măsura educativă a internării într-un centru de detenție</i> _____	263
4.4.3.5. <i>Schimbarea regimului de executare</i> _____	264
§5. Procedura dării în urmărire _____	265
5.1. Considerații preliminare _____	265
5.2. Cazuri și titulari _____	266
5.3. Punerea în executare a ordinului de urmărire _____	267
5.3.1. Supravegherea tehnică, reținerea, predarea și percheziționarea corespondenței și a obiectelor, percheziția și obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului în procedura dării în urmărire _____	268

5.3.2. Ridicarea de obiecte sau înscrisuri în procedura dării în urmărire _____	268
5.4. Revocarea urmăririi _____	269
§6. Procedura reabilitării _____	269
6.1. Dispoziții introductive _____	269
6.2. Reabilitarea de drept _____	270
6.3. Reabilitarea judecătorească _____	270
6.3.1. Cererea de reabilitare judecătorească _____	271
6.3.2. Judecarea cererii de reabilitare _____	272
6.3.2.1. Măsurile premergătoare _____	272
6.3.2.2. <i>Respingerea cererii de reabilitare cererii pentru neîndeplinirea condițiilor de formă și fond</i> _____	272
6.3.2.3. <i>Soluționarea cererii</i> _____	273
§7. Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate ori în alte cazuri _____	275
7.1. Dispoziții introductive _____	275
7.2. Dreptul la repararea pagubei în caz de eroare judiciară _____	275
7.3. Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale de libertate _____	276
7.4. Felul și întinderea reparației _____	276
7.5. Acțiunea pentru repararea pagubei _____	277
7.6. Acțiunea în regres _____	278
§8. Procedura în caz de dispariție a dosarelor judiciare și a înscrisurilor judiciare _____	278
8.1. Dispoziții introductive _____	278
8.2. Obiectul procedurii speciale _____	279
8.3. Competența în cazul înlocuirii sau reconstituirii _____	279
8.3.1. Înlocuirea înscrisului _____	280
8.3.2. Reconstituirea înscrisului sau dosarului _____	280
§9. Procedura privind cooperarea judiciară internațională și punerea în aplicare a tratatelor internaționale în materie penală _____	281

§10. Procedura de confiscare sau de desființare a unui înscris în cazul clasării _____	282
10.1. Dispoziții introductive _____	282
Capitolul al VII-lea. Executarea hotărârilor penale _____	285
§1. Considerații preliminare _____	285
1.1. Rămânerea definitivă a hotărârii primei instanțe _____	286
1.2. Instanța de executare _____	287
1.3. Judecătorul delegat cu executarea _____	288
1.3.1. Contestația la executare _____	290
1.3.2. Contestația cu privire la dispozițiile civile și amenzile judiciare _____	290
1.3.3. Rezolvarea contestației la executare _____	291
BIBLIOGRAFIE _____	295